

A TENGERPART

NAPILAP.

VI évfolyam.

FIUME, vasárnap 1909. július 25.

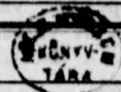
164. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo del' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Gazdasági harcok.

Ipar és kereskedelem a magyar társadalom körében még mindig nem részesül abban a megbecsülésben, amelyre annyi okkal rászolgál. Nyugaton ipar és kereskedelem a társadalmi életben is domináló szerepet visz, mert az ország vezető körei jól tudják, hogy az ország gazdasága, hatalma, tekintélye kereskedelmének függetlenségétől függ.

Nálunk, ahol még mindig képtelenek ennek appreciálására, az ipari és kereskedelmi foglalkozást még mindig nem tartják „uri” foglalkozásnak, (mert hisz nálunk a napidíjas is urnak képzeli magát, az önálló és független, nemzetfentartó hasznos hivatást betöltő iparos-sal és kereskedővel szemben), mintha a külföld kereskedelme nem tanusítaná, hogy a kereskedelem terén való érvényesülés csakis komoly, céltudatos munkával párosult nagy műveltséggel és ügyességgel lehetséges. Tartsuk mindenkor szem előtt a német birodalomnak az ipar és kereskedelem felvilágosítása által elért nagy hatalmát és népességének jólétét.

A német viszonyok e tekintetben még különösen azért is szolgálhatnak tanulsággal, mert Németország kedvező előfeltételek hiánya, azaz nagyrészt terméketlen vagy gyenge hozamu talaja dacára, csakis a népesség kiváló tulajdonságainak és ez utóbbiak kellő szervezése mellett történt felhasználásának, névszerint a lakosság céltudatosságának, intelligenciájának, fegyelmességének, szorgalmának, erélyének és takarékoságának köszöni nagyságát.

Ott rem hogy lenéznek, hanem különös nagybecsülésben részesítik a kereskedelemnek és iparnak arra méltó képviselőit, akiknek kiválóságai, mint például egy Thyssen, Rathenau, Ballin, Dernburg stb. elsőrangú társadalmi szerepet visznek, sőt ezek közül az utóbbi jelenleg a kormányok is tagja. Ez a szerencsétlen felfogás gátja annak is, hogy nálunk egészséges alapon nyugvó úgynevezett polgár-osztály fejlődjön kis (ezzel a kifejezéssel csak a szokásos felosztás kedvéért élünk és nem az osztályszerű tagozódás kiélesítése végett) és innen van, hogy nálunk ma két szélsőség: az arisztokrácia s a munkásság a két konszolidált társadalmi osztály, míg a polgárság, tehát a lakosság zöme, képtelen jelentőségének öntudatára ébredni és magának azt a szerepet biztosítani társadalmunkban, amely erényeinél fogva annyi joggal megilletné. Kereskedőinket és iparosainkat illetné meg ezen a téren a kezdeményezés kötelessége, mert a túlzott szerénység csak az ellenfelek bátorságát fokozza.

Nem hallgathatjuk el e helyütt azt az utóbbi években sajnos tapasztalt s mindinkább fejlődő megkülömböztetést, amelyet az ipari körökben a saját javukra, de a kereskedelmi osztály hátrányára szívesen alkalmaznak, értékeesebbnek és előkelőbbnek jelezvén a termelő ipart a forgalmat közvetítő kereskedelem-

nél. A kereskedelmi és ipari érdekképviseletnek már többször panaszt tulságos széttagoltsága mellett csak a közös ellenfelek malmára hajtának a vizet, ha még magunk között is akármelyikünk rovására törekedünk a saját tekintélyünket öregbíteni.

Nagyon természetes, hogy mi nem az osztályellentétek fokozását, hanem ellenkezőleg a nemzet egyesítését várjuk a kereskedők és iparosok önértetes fellépésétől. Az egységes magyar társadalom hiánya kuforrása nemcsak számtalan társadalmi bajnak, hanem politikai és gazdasági elmaradottságunknak is, mert a mai osztályellentétek kizárják az egyöntetű eljárást, holott csakis ily módon lennének képesek külső ellenfelünkkel, vagyis inkább versenytársunkkal szemben győzelemhez jutni.

UJDONSÁGOK.

— **Kinevezés.** A fiumei és magyar-horvát tengerparti kormányzó Sánta Antal fiumei lakost a kormányzósághoz hivatalszolgává nevezte ki.

— **Pofon a „Pannonia” hidján.** A déli órákban a Pannonia kivándorlási gőzös utasai érdekes letartóztatásnak voltak szemtanúi. Luk Martin 28 éves és Senkler Sándor 30 éves angol fűtők a tilalom ellenére elhagyták a kivándorlási hajót s a Piazza del Molo Rodolfo kis csapszékébe mentek borozni. A két fűtő ott alaposan beszélt, úgy, hogy mire a hajóra hívták őket megtagadták az engedelmességét. A gőzös parancsnoka a révhivatal segítségét kérte, hogy vezettesse vissza az engedetlen fűtőket. A révhivatal utasítására Armanini helyettes parancsnok közbejöttével négy rendőr kísérete nagy dulakodás közben a két beborozott fűtőt a hajóra a kivándorlók s a kíváncsiak tömegének nagy mulatságára. Mikor a felvezető hídra értek, Luk fűtő hatalmas pofont adott az egyik rendőrnek. A rendőrök ekkor Armanini utasítására letartóztatták a két fűtőt. A letartóztatás sem ment minden akadály nélkül, úgy, hogy a négy rendőr néhányszor alaposan megkardlapon a két berugott angolt. A rendőrség az eljárás megindítása után átteszi az iratokat az ügyészséghez.

— **Halálos szerencsétlenség a kőolaj-finomítógyárban.** A kőolajfinomítógyárban tegnap dél felé Lorenzini Sándor fiumei illetőségű kárpitos a paraffint tartalmazó tartány tetején dolgozott két másik gyári munkással együtt, ahol egy repedést akart kijavítani. Egyszerre, amint egy általa félig elfűrészelt s rosszul elhelyezett deszkára lépett, a deszka félrebillent és Lorenzini elvesztve az egyensúlyt hét méternyi magasból a földre zuhant. Munkástársai, kik a segélykiállításokat és a zuhanást meghallották, a szerencsétlen emberhez siettek s csakhamar bevitték a gyári tűzoltóság szobájába, hol egy ágyra fektették. A szerencsétlen ember feje be volt zúzva, koponyája ösz-

szetörött s sebeiből erősen folyt a vér. Telefonon előhívták Chierigo dr. orvost, aki azonban már csak a halált konstatalhatta, úgyhogy a helyszínére érkezett mentőknek már semmi dolguk sem akadt. Értesítették azután az esetről a rendőrséget, ahonnan az inspekción tiszt ment ki a szerencsétlenség részleteinek megállapítására. Délután 2 órakor a szerencsétlen ember holttestét a temető halottasházába szállították. A szerencsétlenség mély részvételt és sajnálatot keltett a gyár munkásai között, mert Lorenzini özvegyet és öt gyermeket hagyott hátra.

— **Uj rend a kivándorlási hajókon.** A kivándorlási hajókon alkalmazott pincérek, matrózok és egyéb hajószemélyzet felvételénél állandó volt a panasz, hogy a szerződtekéknél jogosulatlan érdekek érvényesülnek. Gyakran hangoztatták azt a vádat is, hogy a fiumei kikötőben felvett hajószemélyzet nagyobb részben külföldön alattvaló, akik a kivándorlókkal, minthogy a magyar nyelvet nem ismerik, nem tudnak érintkezni. A konkrét panaszok alapján Hegedűs Valér, a kormányzóság kivándorlási eladója mindig vizsgálatot indított, a vizsgálat azonban, noha az illetékes körök meg voltak győződve, hogy visszaélések történtek, legtöbbször eredménytelenül végződött, mert a bizonyítékok mindannyiszor hiányoztak. Jekelfalussy Zoltán miniszteri tanácsos, a kivándorlási biztosi hivatal vezetője, alighogy új állását elfoglalta, rögtön intézkedett, hogy a felvétel körül állandóan megisméltendő panaszok megszűnjenek. Jekelfalussy ugyanis szakított az eddigi gyakorlattal, hogy a felvételre várakozók alig ellenőrizhető magánembereknél jelentkezzenek s úgy intézkedett, hogy mindazok, akik Cunard hajón akarnak szolgálatot teljesíteni, a révkapitányságon tartoznak jelentkezni. A révhivatal a jelentkezőkről kimutatást fog vezetni, azok iratit ellenőrizi s csakis a révkapitányság útján lehet a kivándorlási hajókon alkalmaztatást nyerni.

A kivándorlási biztosi hivatal vezetőjének intézkedését a belügyminiszter jóváhagyta s az erről szóló miniszteri rendelet a napokban érkezik a révkapitánysághoz. A visszaéléseket megakadályozó intézkedés folytán tehát már azok, akik az augusztus 7-ikén induló „Carpathia” gőzösnél óhajtanak szolgálatot vállalni, tartoznak a révkapitányságon jelentkezni. — Itt említjük meg, hogy Jekelfalussy ma tartotta meg a szokásos hajóvizsgálatot s mindent a legnagyobb rendben talált.

— **Versenyvonal az Adrián.** Triesztből jelentik, hogy az osztrák Lloyd hajóársaság tekintettel Velence áruforgalmának nagyarányu emelkedésére, elhatározta, hogy Trieszt és Velence között egy áruvonalat létesít. Az új áruvonalon, melyet augusztus 6-án léptetnek életbe, egyelőre hetenkint egy járatot fognak fenntartani, mely célra a Társaság Tebe nevű gőzöst fogják felhasználni.

— **Az erdőben aludt.** Sabec János 23 éves adelsbergi és Skocier Ferenc 32 éves tragi foglalkozás nélküli egyéne: tegnap délután a községi erdőben aludtak. Az arra járó rendőr felszólítására nem tudták magukat igazolni, mire a rendőr a mlaccai rendőri kirendeltségre kísérte őket, ahol csavargásért letartóztatták a két egyént.

— **Énekesnők féltékenysége.** Valenta Klára az Éden kávéház énekesnője tegnap nagy veszekedést rögtönzött Superina Valentina és Obaidine Amália társnőivel. A veszekedés oka kölcsönös féltékenység volt. A férfias nők ellen megindították az eljárást.

— **Késsel a rendőr ellen.** Tegnap délután Drenova alközségben nagy botrányt okozott Dersich Ferenc 37 éves drenovai földműves. Radich rendőr éppen Dersich háza előtt haladt el, amikor annak kutyája megtámadta a rendőrt s ruháját elszakította. A rendőr, miután a dühös kutyát elzavarta, Dersich udvarára ment s felszólította őt, hogy a kutyáját kösse meg vagy szájkosrárt tegyen rá. Dersich eleinte gorombáskodott a rendőrrel, majd felkapott egy konyhakést s a rendőrré rohant vele, miközben kiabálta, hogy a rendőrnek nincs joga az udvaromba jönni. A nagyobb bajt csak Dersich felesége háritotta el, aki férje kezéből az utolsó pillanatban kicsavarta a kést. A rendőrség az iratokat áttette az ügyészséghez.

— **Letartóztatott pénzbeszedő.** Csurokics Leot, az ezetgyár hűtlen pénzbeszedőjét, aki, mint jelentették is, 300 korona elsikkasztása után megszökött, a rendőrség távirati megkeresésére Albonában letartóztatták. A sikasztót holnap Fiuméba kísérik.

— **A nyári hajóraj a Keleten.** Pólából érkezett rendelet szerint most már végleg megállapították, hogy a dalmát vizeken tartózkodó nyári hajórajunk a jövő hónap elején két heti tartózkodásra a Keletre megy. A hajóraj útjában egy pár görög kikötő érintése után Alexandriába és Szmirnába is el fog látogatni. A hajóraj mindössze hat hétig lesz távol, amennyiben az uti program szerint szeptember 15-én kell Pólába visszatérnie, ahol a hajóraj egy részét leszerelik.

— **A tolvaj boszúja.** A közeli Cavle faluban tegnap éjjel egy Tomics Győző nevű büntetett előéletű egyén be akart törni Cergnan Márton házába, minthogy azonban a zár nem engedett bosszújában a házat nagy kődarabokkal kezdte dobálni olyan erősen, hogy a falról a vakolat lemállott. Az egyik kő azonban véletlenül ablakot talált s azonát a szobába repült, ahol Cergnan két gyermekének ágyára esett. A kő meglehelős súlyos megsebesítette a gyermekeket. Az éppen arra haladó csendőrök a felsült tolvajt letartóztatták s Ogulinba szállították.

— **Ötszáz deszka a tengeren.** A meglínei révkapitányság közli, hogy a punta d'Ostrón kívül július 9-én néhány vitojinei földmives 500 darab 75 szor 12 hosszúságú cserfadeszkát talált. A deszkát kihalászták s a meglínei révkapitányság őrzi.

— **Letartóztatott tolvaj.** A susáki Lovdicea utcában lakó S. János a „László” nevű pénzügyőri gőzösn alkalmazott gépész felesége tegnap reggel, amikor a piaci bevásárló hazajött meglepetve vette észre, hogy szekrény fiókjából hiányzik 800 korona. Feljelentette az az esetet a susáki rendőrségnél, mely erről a fiúmeit is értesítette. Rendőrségünk azonnal nyomozást indított s a délelőtti 10 órai személyvonat indulásánál letartóztatta a tolvajt, kinél a pénzt majdnem teljes összegében megtalálták. A rendőrségen elmondta, hogy Manelovich Emánuel belgrádi illetőségű 27 éves egyén s hogy a lakásba álkulcsal hatolt be.

— **Utolsó járat Abbaziából.** Hogy a közönség a ma este Abbaziában tartandó szépségversenyénél és díjkiosztásánál jelen lehessen, a Magyar-Horvát tengerhajózási társaság utolsó gőzöse ma este 11 órakor indul Abbaziából Fiuméba.

— **A kikötőből.** Julius 24. Érkezett: „Split” osztrák gőzös Metkovicból 110 hordó borral és 20 tonna vegyesáruval.

Indult: „Andax” olasz gőzös Marseilleba 1500 tonna fával.

— **Elégedetlen munkások.** A kikötőben horgonyzó „Palacky” nevű gőzösn tegnap néhány kikötőmunkás abban hagyta a munkáját, mert nem voltak a fizetéssel megelégedve.

— **Patkányirtás.** A kikötőben horgonyzó „Mária Valéria” gőzösn ma kénfüstöléssel patkányirtást végeztek.

— **A visszavándorlás személydíjainak emelése.** A Hamburg—Amerika Linie társaság tekintettel a mindinkább növekvő visszavándorlásra a newyork—hamburgi viszonylat személydíjait 137 márkáról 147 márkára felemelte. A fiúme—newyorki vonal személydíjszabása a belügyminiszterrel fennálló szerződés értelmében változatlan marad.

— **Katonai faszállítás.** A zágrábi katonai hadtestparancsnokságnál augusztus 3-án nyilvános árverést tartanak a fiumei katonai anyagraktár részére beszerzendő 1700 köbméter fára. Bővebb felvilágosításokat a hadtestparancsnokság s a fiumei ezrediroda adhat.

— **Katonai gyakorlatok.** A Fiumében állomásozó Jelliasich-gyalogezred katonái teljes hadifelszereléssel szerdán 28-án Pólába indulnak, hol hajóraszállási gyakorlatokat tartanak. A katonák augusztus 2-áig ott maradnak s aztán néhány napi pihenőre Fiuméba térnek vissza, hogy augusztus 8-án a Horvátországban tartandó katonai gyakorlatokra indulhassanak.

— **Egy munkás balesete.** Stimaz Antal 24 éves bród-moravicai illetőségű munkás tegnap egy kocsiról hordókat gurított lefelé. Egyszerre a lovak megrántották a kocsit s az egyik hordó teljes erővel legurult a kocsira helyezett két gerendán s a szerencsétlen ember egyik lábára esett. Súlyos sérülésekkel a kórházba szállították.

— **A rendőr megsértéséért.** A rendőrbíróság Werndorfer Vilmost, a Schenker és Társa cég tisztviselőjét, aki május 24-ikén a punto franco 28. számú raktáránál a szolgálatot teljesítő rendőrt súlyos szóbeli sértésekkel illette, ma husz korona pénzbüntetésre ítélte.

— **A magántisztviselők érdekében.** Biasi Miklós dr. rendőrkapitány-helyettes Baruch Jakabot, a Baruch és Társa cég cégvezetőjét, mert július negyedikén tisztviselőit berendelte s ezáltal a vasárnapi munkaszünetről szóló rendeletet megsértette, öt korona pénzbüntetéssel büntette meg.

— **Bajok a község kutjánál.** A drenovai rendőri kirendeltség feljelentette Michich Antal 23 éves drenovai lakost, mert nem engedte meg Stefan Stefanianak, hogy a községi ciszternából vizet merítsen. Kétszer kiöntötte a vizet a sajtárból, majd azzal fenyegette meg a leányt, hogy legközelebb edényét a ciszternába dobja. A leány sirva panaszkodott apjának, aki a rendőri kirendeltséghez fordult oltalomért. Michich azonban megtagadta az engedelmességet s kijelentette, hogy ő nem ismer Drenován rendőrséget.

— **Kirándulások a tengeren.** A magyarhorvát tengeri gőzhajózási társaság gőzösei kedvező idő esetén, vasárnap, f. évi július 25-én a következő rendkívüli kirándulásokat fogják rendezni:

Cirkvenicába és Noviba a „Szamos” termes gőzössel d. u. 2.30 órakor; visszajövet Noviból délután 6.30 órakor és Cirkvenicából d. u. 7 órakor. Menetár oda és vissza személyenként 1.50 korona. A kirándulási jegyek és az az napra érvényben levők már d. e. 8.45 és 10, nemkülömben a d. u. 1 órakor induló hajókra is kaphatók.

Noviba az ott tartandó ünnepélyek alkalmából rendkívüli kirándulás a „Liburnia” gőzössel. — Indulás Fiuméből d. u. 2 órakor és Noviból este 8.30 órakor. — Menetár oda és vissza 1.20 korona személyenként.

Noviba rendkívüli kirándulás Buccari, Portoré, Szt. Jakab, Cirkvenica, és Selceből a „Lika” gőzössel. — Indulás Buccariból d. u. 1 órakor érintve Portorét 1.15, Szt. Jakabot 1.40, Cirkvenicát 2.10 és Selcet d. u. 2.25 órakor. — Indulás Noviból este 9 órakor, ugyanazok a kikötők érintésével. — Menetár oda és vissza Buccariból, Portoréből és Szt. Jakabból K. 1, Cirkvenicából és Selceből 60 fillér személyenként.

Noviba rendkívüli kirándulás Lovrana, Ika, Abbazia és Voloscából a „Tátra” gőzössel. — Indulás Lovranából d. u. 1 órakor, érintve Ikát d. u. 1.15, Abbaziát 1.45 és Voloscát d. u. 2 órakor. — Indulás Noviból este 8 órakor ugyanazon kikötők érintésével. — Menetár oda és vissza 2 korona személyenként.

Lovranába közvetlenül a „Dráva” gőzössel d. e. 7 és 11.30 órakor. Menetár oda vagy vissza 80 fillér személyenként.

Ikába, Lovranába és kirándulás Moschienizzába a „Sáva” gőzössel d. u. 2.30 órakor, érintve menetkor Voloscát, Abbaziát, Ikát és Lovranát. 4 óra 10 perckor a gőzös folytatja útját Moschienizzáig hová 4.30 órakor érkezik. — Indulás Moschienizzából este 6.30 órakor érintve Lovranát 7, Ikát 7.30 és Abbaziát este 7.50 órakor. — Menetár Lovranáig 80 fillér, Moschienizzáig 120 korona személyenként oda és vissza.

Portoré és Buccariba az „Abbazia” gőzössel d. u. 2.30 órakor Urinj érintésével. Visszajövet Buccariból este 7 órakor. Menetár oda és vissza 80 fillér személyenként.

Abbaziába a „Lovrana” és „Stefánia” szalon-gőzösekkel d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12-kor, délután 2, 3, 4, 5, 6 7 és 8^{1/2} órakor. Utolsó járat Abbaziából Fiuméba 8 órakor este. Menetár oda és vissza személyenként 1.20 korona.

Ikába és Lovranába a „Száva” gőzössel délután 2.30 órakor, érintve Voloscát és Abbaziát. Visszaindulás Lovranából 7 és Ikából este 7.30 órakor, érintve útjában Abbaziát is. Menetár oda- és vissza, személyenként 80 fillér.

Fiuméből Abbaziába az „Istriano” gőzössel omnibus vonal. Indulás Fiuméből d. e. 9.30 és 11.30 órakor, továbbá d. u. 1.30 4.30 és 6.30 órakor.

Abbaziából Fiuméba az „Istriano” gőzössel d. e. 10.30 órakor és d. u. 12.30, 2.30, 5.30 és 7.30 órakor. Menetár személyenként 20 fillér. Jegyek a hajón kaphatók.

Ezenkívül kedvező idő esetén még egy esti járat, indulás Fiuméből 9 és Abbaziából 11 órakor. Menetár oda és vissza 1.20 korona személyenként.

Távirat ◀▶ Telefon.

A főrendiház ülése.

BUDAPEST, jul. 24. A főrendiház ma délelőtt Desseffy Aurél gróf elnöklésével ülést tartott, amelynek tárgya a kormányt újból kinevező királyi kéziratok felolvasása volt. Az ülésen mintegy husz főrend jelent meg s a kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök, Zichy Aladár gróf, Günther s Josipovich miniszterek jelentek meg.

Az ülés megnyitása után az elnök bejelentette, hogy a mult ülésen elhatározták miszerint a kormányt újból kinevező királyi kéziratokat egyik legközelebbi ülésen olvassák fel. Felkérte tehát Cziráky gróf jegyzőt, hogy a kéziratokat olvassa fel. A főrendek a királyi kéziratok felolvasását felállva hallgatták végig, azokat hódoló tisztelettel tudomásul vették s elrendelték az országos levéltárban való elhelyezésüket.

Ezután Hertelendy Ferenc jegyző felolvasta a mai ülés jegyzőkönyvét, amelyeknek hitelesítése után az ülés véget ért.

Letartóztatott szélhámos.

BUDAPEST, jul. 24. A rendőrség ma letartóztatta Fuhrmann Gyula volt magántisztvi-

Nos, nagyságos asszonyom — mit mondtam!

Látom, hogy sugárik az örömtől és ez boldoggá tesz! Hja, Fay valódi szodenije! Ez úgy elfujja a meghülést, hogy szinte öröm betegnek lenni. — Ó nagysága nevet: No, örömmek éppen nem mondható. De önnek igaza van és köszönöm a jó tanácsot. Fay valódi szodenije ásványpasztillája igazán jól tett nekem és ezentul uti podgyászomból sohasem fog hiányozni. Fay valódi szodenije 1 korona 25 fillérért minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésben kapható. Vezérképviselő Magyarországon—Ausztrián részére Güntzert W. Th. IV., Grosse Neugasse 17.

selőt, aki Kovács Károly kamarás néven, honvédtuszárszázadosi ruhában különféle csalás és sikkasztást követett el.

Öngyilkos alezredes.

KOMÁROM, jul. 24. Berta Béla nyugalmazott alezredest ma szobájában halva találták. A vizsgálat megállapította, hogy az alezredes megmérgezte magát. Tettének oka nagyfokú idegessége volt.

Felfüggesztett vasuti

pénztáros.

MÁTÉSZALKA, jul. 24. Materni Mihály vasuti pénztáros több ezer koronával nem tudott elszámolni. Az igazgatóság a tisztviselőt felfüggesztette állásától s szigorú vizsgálatot rendelt el.

Szanatóriumba vitt gróf.

BUDAPEST, jul. 24. A fővárosi lapok ma azt irták, hogy Zay Károly gróft a Fiume szállodából elraborták s sanatóriumba vitték. A hírrel szemben a főkapitányság hivatalos jelentést tett közzé, mely szerint tegnap délután megjelent a főkapitányságon Dömötör László dr. fővárosi ügyvéd, aki bemutatva a gróf szülei által aláírt meghatalmazását, a trencsényi árvaszék határozatának becsatolásával kérte, hogy az árvaszék rendelete alapján a gróft nagyfokú idegessége miatt sanatóriumba szállítsák. A rendőrség az árvaszéki határozat alapján két detektívet bocsátott az ügyvéd rendelkezésére, akik az idegbeteg gróft egyik fővárosi ideggógyintézetbe szállították. A gróf elrablásáról szóló hír tehát nem felel meg a valóságnak.

Elhamvadt község.

NYITRA, jul. 24. A nyitramegyei Likavszka község ma éjjel elhamvadt. Eddig 85 ház pusztult el. Többen megebesültek s számosan minden vagyonukat elvesztették. Az alispán távirati jelentést tett a belügyminiszternek sürgős segítséget kérve.

Kisiklott gyorsvonat.

MÜNCHEN, jul. 24. Az a gyorsvonat, amely tegnap éjjel Bayréuth-ból Nürnbergbe indult s amely az ünnepi előadásokra vitte a közönséget, éjjel után Verra állomás mellett beleütközött egy tehervonatba, amely Eger felől tartott Nürnberg felé. A gyorsvonat mozdonya felborult, utolsó vagonja lefordult a sínről és a tehervonat utolsó kocsijai is felborultak. A kár anyagiakban igen nagy, de szerencsére senki sem sebesült meg sem az utasok, sem a vasuti személyzet közül.

Összedőlt ház,

husz halottal.

SZENTPÉTERVÁR, jul. 24. A Rasjevskaja utcában tegnap egy öt emeletes új ház összedőlt. Husz személy állítólag elveszett. Negyven munkás hiányzik. A mentési munkálatokat nem lehet megkezdeni, mert a közeli ház is összedőléssel fenyeget.

Rendőrök és tolvaj harca.

RIGA, jul. 24. A múlt éjjelen egy kisebb rendőrcsapat meglepett egy általánosan körözött tolvajt. A tolvaj védekezni akart s agyonlőtte az egyik rendőrt. A gyilkosság után a rendőrök a tolvajt agyonlőtték.

Az új francia miniszterelnök.

PÁRIS, jul. 24. Briand elfogadta a megbízást s megtette a lépéseket kabinetjének megalakítása céljából. Eredményével biztat az a körülmény, hogy a mostani miniszterek közül többen hajlandók vállalkozását támogatni, így Pichon is aki megtartja a külügyi tárcát.

Mivel Briand megvált az igazságügyminisztérium vezetésétől és a miniszterelnökséggel együtt a belügyminisztériumot fogja vezetni, már ezért is változások szükségesek.

Ma délelőtt Briand több politikussal táncszokozott és reméli, hogy holnapra megala-

kitja kabinetjét. A radikálisok ellenzékét azzal akarja leszerelni, hogy két-három tárcát radikális párti politikusoknak szánt.

Caillaux pénzügyminiszter semmi körülmények közt nem hajlandó belépni a kabinetbe s így Briand Rennout képviselővel és Gautier szenátorral tárgyal.

Piquart hadügyminisztert Betraux fogja felváltani.

Görögök és törökök.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 24. A díbrai albánok 25-án tartandó gyűlésén dokumentálni akarják az albánoknak az alkotmányos pártokkal való szolidaritását és a krétai török uralom fentartása mellett tüntetnek.

A monasztíri görög konzulátus elfogott hivatalnokainál talált irományok, török forrásból eredő verziók szerint, beigazolják, hogy a macedóniai görög falvak összes lakosai kötelesek voltak havonként adózni a komité számára. Említésreméltó, hogy a hivatalnokok elfogatását az ifju-török komité parancsolta.

A görög lakosság ellen az egész országban igen szigorúan járnak el. Dramában és Jenidgében gazdasági bojkottot proklamáltak ellenük. Szalonikiben a görögök házeit átkutatják, sőt zsebeiket megmottozzák, ha gyanusnak látszanak.

Hetvenkét bolgár katonatiszt érkezett ide, hogy résztvegyen az alkotmányünnepen és a csapatszemlén.

A lapok szerint a szamszuni lakosság a portánál és a kamaránál tiltakozott a krétai védőhatalmak határozatai ellen.

Mevlanszadet, a Szerbeszti című lap szökevényben lévő kiadóját a haditörvényszék 10 évi száműzetésre ítélte és lapját betiltotta.

Nagy orkán Texasban.

LONDON, jul. 24. A nagy orkán, mely Texas államban végigvonult Hanstonban is óriási károkat okozott. Az elveszett személyek számát 18-ra teszik, míg 20 súlyosan megebesült. Az anyagi kárt egy millió dollárra becsülik.

A szerkesztőség postája.

I. Gy. Csak teljes névaláírással küldött levél alapján foglalkozhatunk panaszával.

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinók a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — **Grand Hotel des Bains**
Hotel Villa Regina — **Grand Hotel Lido.** Villák.
Parkok. Automobilok.

Lido-Velence. Új nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

BAUER GRÜNWALD A magyarok
GRAND HOTEL D'ITALIE OTTHONA

VELENCÉ-BEN

Elsőrendű szálló. — Kitűnő konyha.

Művelt középkorú urinó, folyékonyan beszél franciául, németül magyarul, háztartásban teljesen jártas, állást keres családnál vagy urnőnél mint társalkodónő, uti kíséző. Cim a kiadóhivatalban.

Hotel Pensió JOLANDA

VELENCE

Legolcsóbb, legszebb fekvésű szálló Riva degli Schiavoni, 200 lépésnyire a Márktértől.

Modern kényelem. Villanyvilágítás.
Kitűnő konyha. Szobák 3 lírától feljebb.
Penzió 8 lírától feljebb.

Cantrida „FIUME“ vendéglő

a fürdővel szemben.

Szép árnyékos kerthelyiség tekepályával kitűnő magyar és olasz konyha, jó ausztriai és stájer borok. Kóbányai polgári duplamalata sör.

Számos látogatásért esedezik

MANN HANS vendéglős

Butorcsomagolást

gyékény és szalma közé, átköltöztetést és butorszállítást butorszállító kocsiban pontosan és jutányosan elvállal.

FRANK G.

Fiume, Via Germania 11. III. em.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Helybeli vendégek az étlapárakból
20% engedményt kapnak.

TULAJDONOS:
SZENTGYÖRGYI FERENC.

ifj. Latkovich János

FIUME, Kossuth Lajos u. 2.

TELEFON száma 994.

Fehérnemű- és divatáru-üzletünk megnyitása alkalmával tisztelettel ajánljunk a n. é. közönségnek alanti cikkeket a következő mérsékelt árakban:

Zefiringek valódi színekben	K. 2.60-tól feljebb
zefiringek selyem-mellel	„ 3.10 „ „
turista ingek, színes	„ 3.30 „ „
alsónadrágok	„ 2.40 „ „
harisnyák válogatott színekben	„ -60 „ „

Különlegességek:

Legfinomabb és legdivatosabb nyakendők. -- Fehér és színes gallérok és kézelők. -- Sétapálcák. -- Valódi selyemernyők. -- Bör- és cérnakeztyük.

Válogatott mérték szerinti fehérneműk, alsószoknyák francia csipkével, vászon- és battiszt alsónadrágok, pongyolák svájci himzéssel, reform-alsónadrágok, kitűnő minőségű fűzők és egyéb szakba vágó cikkek.

▲ ▼ Legujabb divat; ▼ ▲

Kalaptük, gyermekruhák, gyerekalsók.

Fürdőruhák.

Levélbeli megrendelések gyorsan és pontosan intéztetnek el.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Egészen új műsor

Romana Jone olasz énekesnő, Wiener Lilly bécsi szubrett, Jolly Juliette horvát-német szubrett, Gina de Lery nemzetközi táncosnő, Giustino Minervini érdekes műsorával, Troupe Aartakoffs orosz ének- és táncsoport, André Anny nemzetk. táncosnő, Martens Anny angol énekesnő s táncosnő, Lés Minervini olasz duett.

Karmester:
Virgilio Virgili

Rendező:
Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Új műsor.

Belépti díj 1 kor.

Nagy látványosság.

Páratlan és csodás hatása!

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépítő szer a

Földes-féle MARGIT Crème.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona.

Kiváló tolett-cikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fillér., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 korona. Kapható Fiumében: Babič Hinkó, Catti György, Ernest Benco drog., Prodam Johan, Franco Prodam, Jechel Francesco drog., dr. Mizzan Adorján, Pavacich Fratelli dr. gyógyszerár.

Övökönk utánzatoktól!

Grammofonokat és lemezeket

legnagyobb választékban kicserélhető tüvel és tücszerűs nélkül,

messzehangzó lemezeket

termék és kerthelyiségek számára, továbbá

„detektiv“-boltpénztárakat

csengettyű-alarmkészülékkel, a mely a kézi pénztár megdézsmálását vagy betörést lehetetlenné teszi, végül

Wertheim-pénzszekrényeket

minden nagyságban készpénz és részletfizetésre árusít a

Tengermelléki Kereskedelmi Társaság Fiume, Corso 12 I. em.

Javitások elfogadtatnak.

Lido-Velence

Splendide szálló

Villa Principessa Giovanna

Tulajdonosok: FRATELLI CARRARO

Elsőrangú, ujonnan épített szálló gyönyörű, csendes fekvésben, remek kilátással a lagunákra és Velencére.

Nagy előcsarnok terraszok, villanyvilágítás, lift, központi fűtés, dohányzó, biliárd, olvasó- és hölgyterem. Külön lakásrészek fürdővel és tolette-helyiséggel. Tágas kert.

Penzió és külön megállapodások

családok részére igen mérsékelt áron.

Nagy étterem. -- Elsőrendű konyha és kiszolgálás.

Pilzeni és müncheni sör.

„Herkules“

Nemzetközi Segélyszövetkezet.
Fiume, Andácssy-tér 26 II. em.

felvesz tagjai közé 15-80 év közötti egészséges embereket orvosi vizsgálat nélkül a legszegényebb ember által is betartható jutányos feltételek mellett.

Már 4 hóval a belépés után kifizeti azonnal a teljes biztosított összegét halál esetén és 6 hóval a beiratás után jelentékeny pénzesélyeket ad.

Minden 5 évben szétosztják a nyereség felét a tagok között, míg másik fele az egyesületi tartalékalap javára marad.

főfeltételek a beiratáshoz:

1. a teljes egészség és
2. a társulati alapszabályok 8. §-ában előírt összeg lefizetése a beiratáskor.

Bővebb felvilágosítást ad a „Herkules“ fenti irodája.

Telefon 10-52. Sürgőnycim „Herkules“

Ügynökök magas jutalékkal felvétetnek.

Bonin Penzió - Velence

S. Marco, Corte Barozzi.

Kitünő bécsi penzió, főleg magyarok és osztrákok által látogatva, egy pernyi távolságra a Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.

SPIRID MARCETTA

ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás.

Minden este cigányzene.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART“ LAPKIADÓ VÁLLALAT.

HUNGARIA PALACE SZÁLLÓ

Az egyetlen nagyszálló a Lidón, mely nem a szállótársaság tulajdonát képezi. Külön e célra épült s berendezése minden kényelmet felöl. Személyzet és kiszolgálás jó részben magyar.

Magyar konyha! Pontos kiszolgálás!
Teljes penzió tíz lírától feljebb.

FLORIÁN KÁVÉHÁZ

VELENCE Szt. Márkus-tér.

Elsőrendű kávéház. Az idegenek találkozó helye.

Kitünő fagyalt alla napoletana
Tea, kávé, csokoládé, cukrásztermények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

ABBAZIA

Petriz Szálló és Étterem

(azelőtt ERTL.) Abbazia központjában.

Elegáns szobák. Elsőrendű konyha. Naponta friss halak. Kőbányai polgársör és pilzeni ősforrás. Válogatott borok.

Új tulajdonos Petriz József.
az Emma penzió tulajdonosa is.

VELENCEBEN

mozaikáru, korallak és velencei különlegességek legolcsóbban kaphatók

Franco G. cégnél

Szt. Márktér 114. és 140. számú bolt és S. Moisé 1344.

QUADRI KÁVÉHÁZ

VELENCE, Szt. Márkus-tér.

Csokoládé, tea, cukrászda, frissítő italok, likörök és finom borok.

A Velencét látogató magyarok találkozó helye.

A DREKER ANTAL-féle egyesült sörgyára

részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI PÓRAKTÁRA.

roda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 226.

Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákból érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 5C fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákból

Vendéglősök rendelésre barna dupla malata sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

GUSTINCICH JÁNOS

finomsütődéje

Fiume, Via Alessandrina I. sz.

készíti elsőrendű

tea-kétszersültet

luxus- és házikenyeret, Graham- és rozskenyeret. Ezenkívül elfogad sütésre kenyeret és süteményeket.

Nagy lisztraktár a legelső budapesti gőzmalomokból.

Házhoz szállítás! Telefon 853 sz.

Kétszersültök postai csomagban is szétküldetnek.

Megnyilt!

Megnyilt!

Az ujonnan átalakított

„Monte Verde“ vendéglő

kerthelyisége. Kitünő kiszolgálás. Finom ételek és italok.

Naponta cigányzene.

A magyarok legkellemesebb szórakozó helye.

A vendéglős.

A legjobb asztali ital a

Kalsdorfi Sauerbrunn

ásványvíz. Nem feketíti meg a bort. Kapható az összes drógiákban, fűszerüzletben és gyógyszerárakban,

Képviselő és főraktáros

Ponzeccchi R. U. - Fiume

Vicolo Bottai. Piazza Ürmény 2.

Telefon 777.

Felelős szerkesztő MURAI JENŐ.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDABAN FIUME